

Przedmiotowe Zasady Oceniania z wychowania fizycznego

[dla klas IV – VIII]

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z wychowania fizycznego stanowią załącznik do Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania (WSO) Szkoły Podstawowej nr 28 im. Królowej Jadwigi w Bytomiu. Uwzględniają one przepisy zawarte w rozporządzeniu MEN z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie ocenienia, klasyfikowania i promowania uczniów, a także zapisy w Statucie Szkoły.
2. Wyżej wymienione dokumenty przedstawiają szczegółowe informacje dotyczące form i kryteriów oceniania z wychowania fizycznego.
3. PZO ucznia polegają na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia umiejętności i wiadomości, uwzględniając jego indywidualne potrzeby rozwojowe i emocjonalne oraz możliwości psychofizyczne, w stosunku do wymagań i efektów kształcenia zgodnych z podstawą programową wychowania fizycznego dla drugiego etapu edukacyjnego.
4. Ocena z wychowania fizycznego wystawiana jest dwa razy w ciągu roku szkolnego (na pierwsze półrocze oraz na koniec roku szkolnego), zgodnie z zasadami zawartymi w niniejszym dokumencie, w skali ocen od 1 do 6 (od niedostatecznej do celującej).

Oceny klasyfikacyjne

5. W naszej szkole stosujemy ocenianie kształtujące z wychowania fizycznego - uczniowie zdobywają punkty, które w Librusie oznaczone są literą T (liczba jest widoczna po najechaniu myszką). Ocenianie kształtujące pozwala na wyrównywanie szans uczniów oraz systematyczne pozyskiwanie informacji o przebiegu procesu uczenia się.
6. Oceny klasyfikacyjne na koniec każdego semestru oraz na koniec roku szkolnego to sumy punktów zdobywanych przez ucznia wg następującej skali:

Liczba punktów	Ocena
11 i mniej	niedostateczna – 1
12 – 31	dopuszczająca – 2
32 – 51	dostateczna – 3
52 – 71	dobra – 4
72 – 91	bardzo dobra – 5
92 i więcej + wymagania z p. 43	celująca – 6

7. Mając na uwadze zachęcenie dzieci do aktywności ruchowej każdy uczeń rozpoczyna każdy semestr mając na swoim koncie 50 punktów dodatnich. Do tej liczby dolicza przyznane punkty dodatnie i odejmuje przyznane punkty ujemne. Suma tych punktów tworzy na koniec semestru ocenę śródroczną, a średnia punktów z dwóch semestrów - ocenę końcową (roczną).
8. Na ocenę klasyfikacyjną składają się punkty za:

- frekwencję, sumienność i zaangażowanie podczas lekcji (w tym też postawę sportową "fair play"),
 - sprawność i umiejętności, a także postępy w ich zdobywaniu z uwzględnieniem indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
 - aktywność dodatkową, która jest opisana w dalszej części dokumentu (p.38-41).
9. Uczniowie otrzymują ww. punkty w czasie lekcji wychowania fizycznego (również pływackich), podczas zajęć "SKS" (jest to przyjęta w szkole nazwa obowiązkowych zajęć ruchowych, których tematykę wybierają sami uczniowie), a także w trakcie sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych i organizowanych zawodów sportowych. Pozaszkolna aktywność sportowa uczniów również jest nagradzana przyznawanymi punktami.
 10. Każdy uczeń podlega ocenie z wychowania fizycznego (z zastrzeżeniem p. 15).
 11. Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
 12. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony z realizacji zajęć wychowania fizycznego. Decyzję o zwolnieniu ucznia powyżej 10 dni szkolnych podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii. Rodzic składa w tej sprawie podanie, do którego załącza zwolnienie lekarskie dziecka. Po wydaniu decyzji przez dyrektora odbiera ją w sekretariacie szkoły.
 13. Dyrektor szkoły zwalnia też ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii. Rodzic składa w tej sprawie podanie, do którego załącza zwolnienie lekarskie dziecka. Po wydaniu decyzji przez dyrektora odbiera ją w sekretariacie szkoły.
 14. Druk podania o zwolnienie całkowite lub częściowe z wychowania fizycznego jest dostępny w sekretariacie, można go też pobrać ze strony internetowej szkoły.
 15. Uczeń zwolniony z zajęć wychowania fizycznego podlega ocenie klasyfikacyjnej, jeżeli jego nieobecności na zajęciach nie przekroczyły połowy wymaganego czasu i są podstawy do wystawienia oceny (z zastrzeżeniem p. 32-37). Jeżeli okres zwolnienia ucznia uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” lub „zwolniona”.
 16. Uczeń zostaje poinformowany o proponowanej (ustalonej w wyniku obliczenia punktów uzyskanych przez ucznia do dnia podania informacji) ocenie semestralnej w formie ustnej i pisemnej przez Librus na trzy tygodnie przed posiedzeniem klasyfikacyjnym, a w przypadku oceny niedostatecznej lub braku podstaw do klasyfikacji

– na miesiąc przed konferencją, na piśmie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, jak również przez Librus.

17. Uczeń i jego rodzice mają prawo do dwóch dni szkolnych od otrzymania informacji o ocenie zwrócić się do nauczyciela z prośbą o podwyższenie proponowanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Termin weryfikacji wiedzy i umiejętności ucznia ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem (jego rodzicami), przy czym nie może to być termin późniejszy niż przedostatni dzień przed śródrocznym/rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym.
18. Uczeń nie będzie klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej ze względu na brak aktywności na więcej niż 49% lekcji (z powodu nieobecności lub niećwiczenia) i brak zaliczenia sprawdzianów ruchowych.
19. Uczeń nieklasyfikowany na koniec roku szkolnego może zdawać egzamin klasyfikacyjny zgodnie z założeniami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Statucie Szkoły. Uczeń nieklasyfikowany na koniec pierwszego semestru ustala wspólnie z nauczycielem sposoby i terminy nadrobienia zaległości, w szczególności uzupełnienie zaległych sprawdzianów.

Ocena za frekwencję, sumiennność i zaangażowanie

20. Frekwencja, sumiennność i zaangażowanie w czasie zajęć wychowania fizycznego i zajęć ruchowych do wyboru - "SKS", wpływa w sposób zasadniczy na ocenę śródroczną i roczną.
Frekwencja rozumiana jest jako systematyczność aktywnego udziału ucznia w zajęciach ruchowych w ramach obowiązkowych lekcji.
Sumiennność rozumiana jest jako zdolność samodyscypliny i wytrwałość w dążeniu do doskonalenia swoich zdolności i umiejętności ruchowych.
Zaangażowanie to wysiłek wkładany przez ucznia w wykonywanie ćwiczeń ruchowych zgodnie ze swoimi możliwościami fizycznymi, a także udział w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
21. Uczeń może przed zajęciami zgłosić dwa razy w ciągu półrocza nieprzygotowanie (brak zmiennego stroju sportowego) do lekcji bez konsekwencji. Każdy kolejny brak stroju, skutkujący nie ćwiczeniem (przede wszystkim brak odpowiedniego stroju i czepka kąpielowego w czasie zajęć pływackich, brak obuwia sportowego z jasną niebrudzącą podeszwą, przeznaczonego na halę, a także brak elastycznych spodenek lub spodni), oznacza minus 3 pkt.
22. W wyjątkowych przypadkach, w razie złego samopoczucia zgłoszonego przed zajęciami, zezwala się na brak aktywnego udziału w lekcji lub jej części i powiadamia się o zaistniałej sytuacji rodziców. Uczeń zobowiązany jest do przyniesienia usprawiedliwienia na kolejną lekcję. W przeciwnym razie otrzymuje -3 pkt, jak za nieprzygotowanie. Usprawiedliwienie rodzic może też przesłać do nauczyciela wychowania fizycznego w Librusie.
23. Nie zmienianie stroju po ćwiczeniach (brak higieny osobistej), brak elementu odpowiedniego stroju (zmiennej koszulki sportowej, zmiennych skarpetek), a także

rozpuszczone i przeszkadzające w ćwiczeniach włosy - mimo wcześniejszego upomnienia, to każdorazowo -1 pkt.

24. Jeżeli uczeń w ciągu miesiąca nie miał ani jednego nieprzygotowania do lekcji lub zwolnienia (poza lekarskim) i ćwiczył na minimum połowie zajęć, otrzymuje dodatkowo 2 pkt (może za to otrzymać do 8 punktów na semestr).
25. Uczeń może uzyskać dodatkowo od 1 do 6 pkt na koniec każdego semestru, gdy prezentował odpowiednie zaangażowanie w ćwiczenia na każdej lekcji, a jego postawa sportowa była bez zarzutu.
26. W czasie każdej lekcji ujemnie (od -1 do -6 pkt) oceniany jest: widoczny i nieusprawiedliwiony brak odpowiedniego do własnych możliwości zaangażowania w wykonywanie zadań ruchowych, a także negatywna postawa względem kultury fizycznej, nie respektowanie regulaminów, zasad, przepisów i ustaleń na lekcjach WF i SKS, także na basenie (np. zasady fair play we współzawodnictwie lub bezpiecznego korzystania z urządzeń sportowych).
27. Uczeń może spóźnić się na lekcję (na zbiórkę) bez konsekwencji raz na semestr. Każde kolejne spóźnienie to -1 pkt.
28. Każda nieusprawiedliwiona nieobecność (wagary) jest punktowana ujemnie -6 pkt.
29. Za systematyczny i aktywny udział w sportowych lub rekreacyjnych zajęciach pozalekcyjnych uczeń może uzyskać - w zależności od frekwencji - do 5 punktów raz w semestrze.

Ocena za sprawność i umiejętności oraz postępy

30. Szczegółowe standardy wymagań edukacyjnych z wychowania fizycznego są zawarte w "Programie nauczania wychowania fizycznego według nowej podstawy programowej" (K. Warchoń, wyd. FOSZE, 2025), który jest do wglądu u nauczycieli wychowania fizycznego.
31. Zadania kontrolno-oceniające są jednakowe dla wszystkich uczniów na danym poziomie edukacji, z dostosowaniem warunków do indywidualnych możliwości uczniów (np. dodatkowa asekuracja, wydłużenie czasu). Uczniowie częściowo zwolnieni z wychowania fizycznego są oceniani wyłącznie ze sprawdzianów, w których mogą brać udział bez ograniczeń.
32. Kontroli i ocenie podlega minimum sześć programowych elementów z danego półrocza i można uzyskać za nie w sumie od 6 do 36 pkt. Za jeden zrealizowany sprawdzian uczeń może otrzymać od 1 do 6 pkt. Do oceny półrocznej zostaje wliczone sześć sprawdzianów najkorzystniejszych dla ucznia. Sprawdzian oceniony na 1 lub 2 punkty uczeń może do skutku poprawiać w terminie do jednego miesiąca. Należy zgłosić chęć poprawy i umówić z nauczycielem kiedy można to zrobić.

33. Aby zmotywować uczniów do podnoszenia swoich możliwości fizycznych, w testach sprawności motorycznej porównujemy wyniki do tych uzyskanych poprzednim razem. Wynik lepszy od ostatniego to dodatkowy 1 pkt ze sprawdzianu.
34. Uczeń, który nie mógł wykonać sprawdzianu (w przypadku nieobecności, niedyspozycji, braku stroju) i otrzymuje za to 0 pkt, musi zaliczyć go do końca kolejnego miesiąca licząc od powrotu do ćwiczeń, nie później niż 4 dni przed klasyfikacją. Termin zaliczenia musi zostać wcześniej uzgodniony z nauczycielem.
35. Okres zaliczenia może być również wyznaczony indywidualnie (np. ze względu na dłuższą nieobecność na lekcji spowodowaną chorobą lub kontuzją), nie później jednak niż do końca danego semestru (minimum 4 dni przed klasyfikacją).
36. W przypadku braku zaliczenia sprawdzianu umiejętności w terminie wymienionym odpowiednio w p.34 lub (tylko w wyjątkowych przypadkach) p.35, uczeń uzyskuje z niego -6 pkt.
37. Ocenie mogą podlegać również: wiadomości z zakresu kultury fizycznej, przeprowadzenie fragmentu lub całej rozgrzewki (každorazowo można otrzymać dodatkowo od 0 do 3 pkt).

Ocena aktywności dodatkowej

38. Dodatkowe punkty uczeń może otrzymać m. in. jeśli jego umiejętności zostały wyróżnione przez możliwość reprezentowania szkoły na zawodach sportowych lub konkursach o tematyce sportowej:
- udział we wszystkich treningach przygotowawczych i zawodach to +3 pkt (za każdą dyscyplinę)
 - zdobycie: I miejsca +5 pkt
II miejsca +4 pkt
III miejsca +3 pkt
IV miejsca +1 pkt
 - nieusprawiedliwiona odmowa udziału lub nieusprawiedliwione nie stawienie się na: międzyszkolnych zawodach sportowych to -5 pkt, treningach przed nimi: od -1 do -3 pkt (usprawiedliwienie należy przynieść najpóźniej 3 dni po terminie zawodów)
 - brak zdyscyplinowania i niegodne reprezentowanie szkoły: -3 pkt.
39. Udział w sportowych lub rekreacyjnych zajęciach pozaszkolnych premiowany jest 6 pkt na semestr (należy pisemnie potwierdzić przynależność do sekcji konkretnego klubu, nie wcześniej niż miesiąc i nie później niż 4 dni przed klasyfikacją).
40. Osiągnięcie wysokiego wyniku sportowego (od mistrzostwa powiatu wzwyż), w związku z trenowaną pozaszkolnie dyscypliną sportu, nagradzane jest każdorazowo do 8 pkt, w zależności od rangi zawodów; powołanie do kadry województwa nagradzane jest jednorazowo 5 pkt, do kadry Polski 10 pkt (potwierdzenie osiągnięcia lub powołania: na piśmie, w formie dyplomu, opisanego medalu bądź relacji w mediach). Okres, który brany jest pod uwagę to:

- dla pierwszego semestru: od dnia zakończenia poprzedniego roku szkolnego do 4 dni przed klasyfikacją na ten semestr,
- dla drugiego semestru: od 3 dni przed klasyfikacją na pierwszy semestr do 4 dni przed klasyfikacją na koniec roku szkolnego.

41. Uczeń może też uzyskać dodatkowo od 1 do 6 pkt na koniec każdego semestru, gdy:

- osiągnął minimum jeden rekord szkoły w organizowanych konkursach sportowych,
- wzorowo pomagał w organizowaniu imprez sportowych na terenie szkoły lub poza nią,
- brał czynny udział w szkolnym "dniu sportu",
- wykazał się wkładem pracy na rzecz szkolnej bazy sportowej (np. przygotował pracę z zakresu szeroko pojętej kultury fizycznej, tabelę, gazetkę, plakat, itp.),
- posiada wiadomości z zakresu kultury fizycznej wykraczające poza program wychowania fizycznego i/lub umiejętnie wykorzystywał je w praktycznym działaniu.

PODSUMOWANIE PUNKTACJI:**PUNKTY DODATNIE**

Oceniany obszar	Ilość punktów	Nazwa punktacji w Librusie
punkty na zachętę	50 pkt / semestr	<i>punkty początkowe</i>
brak wykorzystania nieprzygotowania do lekcji lub zwolnienia od rodzica	2 pkt / miesiąc (do 8 pkt w semestrze)	<i>aktywność</i>
duże zaangażowanie w ćwiczenia na każdej lekcji	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>aktywność</i>
systematyczny i aktywny udział w sportowo-rekreacyjnych zajęciach pozalekcyjnych	do 5 pkt / semestr	<i>zajęcia dodatkowe</i>
systematyczny udział w sportowo-rekreacyjnych zajęciach pozaszkolnych (w klubie sportowym)	6 pkt / semestr	<i>zajęcia dodatkowe</i>
osiągnięcie wysokiego wyniku sportowego w związku z trenowaną dyscypliną sportu	każdorazowo do 8 pkt (w zależności od rangi zawodów)	<i>osiągnięcia sportowe</i>
powołanie do kadry województwa / kraju	5 pkt / 10 pkt raz w semestrze	<i>osiągnięcia sportowe</i>
testy sprawności i umiejętności (6 najlepszych dla ucznia w semestrze)	od 1 do 6 pkt za każdy (od 6 do 36 pkt / semestr)	<i>sprawdzian ruchowy</i>
wynik testu motorycznego lepszy od poprzedniego	1 pkt	<i>sprawdzian ruchowy poprawa</i>
sprawdzian wiadomości z zakresu kultury fizycznej	od 0 do 3 pkt	<i>sprawdzian wiadomości</i>
przeprowadzenie rozgrzewki lub jej fragmentu	od 0 do 3 pkt	<i>sprawdzian wiadomości</i>
udział we wszystkich treningach przygotowawczych i zawodach sportowych	3 pkt	<i>zawody sportowe</i>
zdobycie miejsca 1-4 w zawodach międzyszkolnych	5 / 4 / 3 / 1 pkt	<i>zawody sportowe</i>
rekordy szkoły	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>osiągnięcia sportowe</i>
aktywna pomoc w organizacji zawodów	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>aktywność</i>
czynny udział w szkolnych dniach sportu	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>aktywność</i>
przygotowanie gazetki,	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>aktywność</i>

plakatu, tabeli o tematyce sportowej lub zdrowotnej		
wiadomości z zakresu kultury fizycznej wykraczające poza program	od 1 do 6 pkt / semestr	<i>sprawdzian wiadomości</i>

PUNKTY UJEMNE

Oceniany obszar	Ilość punktów	Nazwa punktacji w Librusie
brak stroju sportowego (trzeci i kolejne)	-3 pkt	<i>aktywność</i>
brak higieny osobistej, elementu stroju sportowego, rozpuszczone włosy	-1 pkt	<i>strój sportowy</i>
nieusprawiedliwiony brak zaangażowania w wykonywanie zadań ruchowych	od -1 do -6 pkt	<i>aktywność</i>
negatywna postawa względem aktywności ruchowej, nie przestrzeganie regulaminów, zasad, przepisów gier	od -1 do -6 pkt	<i>postawa sportowa</i>
spóźnienie na lekcję (drugie i kolejne)	-1 pkt	<i>postawa sportowa</i>
nieusprawiedliwiona nieobecność (wagary)	-6 pkt	<i>aktywność</i>
brak podejścia do testu sprawności lub umiejętności	-6 pkt	<i>sprawdzian ruchowy</i>
nieusprawiedliwiona nieobecność na międzyszkolnych zawodach sportowych	-5 pkt	<i>zawody sportowe</i>
nieusprawiedliwiona nieobecność na treningach przed ww. zawodami	od -1 do -3 pkt	<i>zawody sportowe</i>
brak zdyscyplinowania i niegodne reprezentowanie szkoły	-3 pkt	<i>postawa sportowa</i>

Kryteria oceny z wychowania fizycznego:

42. Podstawą oceny jest wysiłek włożony przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć oraz systematyczność udziału ucznia w zajęciach i aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
43. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który osiągnął wymaganą ilość punktów, a także:
- wykazuje się szczególnym zaangażowaniem w pracy, twórczą postawą,
 - posiada umiejętności i wiadomości wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
 - prowadzi sportowy i higieniczny tryb życia,
 - chętnie i systematycznie uczestniczy w pozalekcyjnych lub pozaszkolnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
 - bierze udział w zawodach i olimpiadach, reprezentując szkołę lub klub sportowy, do którego należy.
44. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który osiągnął wymaganą ilość punktów, a także:
- opanował większość zadań z poziomu rozszerzonego dla danej klasy,
 - bardzo starannie i sumiennie wykonuje zadania,
 - wykazuje duże zaangażowanie na lekcji oraz jest zawsze przygotowany do zajęć,
 - prowadzi higieniczny tryb życia,
 - systematycznie doskonali sprawność motoryczną i osiąga widoczne postępy w osobistym usprawnianiu,
 - czynnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych lub pozaszkolnych o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
45. Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który osiągnął wymaganą ilość punktów, a także:
- bez zarzutu wywiązuje się z obowiązków,
 - osiąga postępy w opanowaniu umiejętności i wiadomości na poziomie podstawowym,
 - wykazuje wysoką staranność i sumienność w wykonywaniu zadań i zaangażowanie w przebieg lekcji oraz wysoki stopień przygotowania do zajęć,
 - prowadzi higieniczny tryb życia,
 - od czasu do czasu uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych lub pozaszkolnych o charakterze sportowo-rekreacyjnym.
46. Ocenę **dostateczną i dopuszczającą** otrzymuje uczeń adekwatnie do osiągniętej ilości punktów, a także do:
- wysiłku włożonego w wywiązywanie się z obowiązków,
 - stopnia opanowania umiejętności i wiadomości na poziomie podstawowym,
 - poziomu staranności i sumienności w wykonywaniu zadań,
 - zaangażowania w przebieg lekcji,
 - stopnia przygotowania do lekcji.
47. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie osiągnął wymaganej do zaliczenia ilości punktów, a także:
- wykazuje szczególnie lekceważący stosunek do obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu,

- często nie bierze czynnego udziału w lekcji,
- swoim zachowaniem dezorganizuje pracę, stwarzając niebezpieczeństwo dla siebie i innych,
- notorycznie jest nieprzygotowany do zajęć,
- prowadzi niesportowy i niehigieniczny tryb życia.

48. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec roku szkolnego może zdawać egzamin poprawkowy zgodnie z założeniami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Statucie Szkoły. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec pierwszego semestru ustala wspólnie z nauczycielem sposób i termin poprawy.

49. Zarówno egzamin klasyfikacyjny, jak też egzamin poprawkowy z wychowania fizycznego, ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

Opracowanie:
Zespół nauczycieli wychowania fizycznego
w SP nr 28 w Bytomiu